

Εθνικό Πρόγραμμα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας που υλοποιείται από την Α Πανεπιστημιακή Ορθοπαιδική Κλινική Ιατρικής Σχολής Αθηνών σε συνεργασία με την Πολυκλινική Ολυμπιακού Χωριού σε απομακρυσμένα νησιά με δύο Κινητές Ιατρικές Μονάδες δωρεά του Ιδρύματος «Σταύρος Νιάρχος»

Ο σχεδιασμός του προγράμματος ξεκίνησε το 2012 από την Πολυκλινική του Ολυμπιακού Χωριού υπό την επίβλεψη της Α΄ Πανεπιστημιακής Ορθοπαιδικής Κλινικής υπό του Καθηγητή Π. Παπαγγελόπουλο. Η εν λόγω δωρεά είναι η μεγαλύτερη που έχει δοθεί από το ΙΣΝ σε Μονάδα Υγείας. Διευθυντής του Προγράμματος είναι ο Λέκτορας της Α΄ Πανεπιστημιακής Ορθοπαιδικής Κλινικής Π. Κουλουβάρης και συμμετέχουν ως συντονιστές της δράσης ο Αναπληρωτής Καθηγητής Νευρολογίας Ν. Σκαρμέας, και ο Επίκουρος Καθηγητής Δ΄ Χειρουργικής Κλινικής Π. Βασιλείου.

Περιοχές Δράσεις: Καστελλόριζο, Αμοργός, Κάσος, Αστυπάλαια, Πάτμος, Φολέγανδρος, Σίκινος, Ανάφη, Κίμωλος, Ηρακλειά, Δονούσα, Σχοινούσα, Κουφονήσια, Σίφνος, Σέριφος, Φολέγανδρος, Ίος, Λειψοί, Αρκοί, Φούρνοι, Άγιος Ευστράτιος, Ψαρά, Οινούσες, Τήλος, Νίσυρος, Θύμαινα, Μήλος, Κύθνος, Αντίπαρος, Θηρασιά, Σύμη, Χάλκη, Αλόνησος.

Το πρόγραμμα είναι πενταετούς διάρκειας και έχει ως στόχο να προσφέρει ολοκληρωμένες υπηρεσίες ιατρικής μέριμνας και υποστήριξης σε 55.000 περίπου κατοίκους όλων των ηλικιών, παραμεθόριων νησιών και απομακρυσμένων περιοχών σε όλη την Ελλάδα, συμβάλλοντας στην πρόληψη και την προαγωγή της υγείας σε εθνικό επίπεδο.

Οι δύο άρτια εξοπλισμένες Κινητές Ιατρικές Μονάδες συνθέτουν ένα καινοτόμο πρόγραμμα προαγωγής της υγείας που υλοποιείται για πρώτη φορά στην Ελλάδα, μέσω του οποίου οι κάτοικοι απομακρυσμένων περιοχών της χώρας λαμβάνουν **εντελώς δωρεάν** υψηλής ποιότητας ιατρική φροντίδα από επιστημονικό προσωπικό όλων των ειδικοτήτων.

4.α Παρεχόμενες Υπηρεσίες Κινητών Ιατρικών Μονάδων

- ▶ **Ψηφιακή μαστογραφία**
- ▶ **Υπερηχογραφία** (άνω - κάτω κοιλίας, θυρεοειδούς, triplex αγγείων)
- ▶ **Ψηφιακός ακτινολογικός έλεγχος**
- ▶ **Μέτρηση Οστικής Πυκνότητας**
- ▶ **Έλεγχος από Γενικό Ιατρό:** αντιμετώπιση παθολογικών, παιδιατρικών, γυναικολογικών, γηριατρικών περιστατικών.
- ▶ **Γυναικολογικός έλεγχος:** γυναικολογική εξέταση, κολπικός υπέρηχος, εξέταση μαστού, test Pap, σύστημα τηλεϊατρικής για έγκυες γυναίκες με εγκατάσταση καρδιοτοκογράφων
- ▶ **Καρδιολογικός έλεγχος:** καρδιολογική εξέταση, ηλεκτροκαρδιογράφημα, διαγνωστική προσέγγιση υπέρτασης- δυσλιπιδαιμίας, triplex καρδιάς, αορτής, Holter ρυθμού 24/48 ώρου και αρτηριακής πίεσης 24/48 ώρου.
- ▶ **Νευρολογικός έλεγχος:** διάγνωση συνήθων νευρολογικών παθήσεων (ημικρανίες, επιληψία, άνοιες, εγκεφαλικά, Parkinson), τροποποίηση θεραπείας, περαιτέρω διάγνωση με εξετάσεις.
- ▶ **Οδοντιατρικός έλεγχος:** ενδοστοματική εξέταση παιδιών, εφήβων και ηλικιωμένων, οδηγίες στοματικής υγιεινής. Στα παιδιά ηλικίας 6-18 ετών θα πραγματοποιηθεί φθορίωση.
- ▶ **Οφθαλμολογικός έλεγχος:** άμεση και έμμεση οφθαλμοσκόπηση, διαθλαστικός έλεγχος, μέτρηση ενδοφθάλμιας πίεσης, βυθοσκόπηση, ορθοπτικός έλεγχος, εξέταση αντίληψης χρωμάτων και στερεοσκοπικής όρασης.
- ▶ **Ορθοπαιδικός έλεγχος:** μέτρηση οστικής πυκνότητας, έλεγχος ανωμαλιών σπονδυλικής στήλης-άνω κάτω άκρων σε παιδιά και ενήλικες.
- ▶ **Παιδιατρικός έλεγχος:** πλήρης έλεγχος της υγείας του παιδιού.
- ▶ **Πνευμονολογικός έλεγχος:** αντιμετώπιση παθήσεων αναπνευστικού συστήματος, λειτουργικός έλεγχος πνευμόνων: απλή σπιρομέτρηση, καμπύλη ροής -όγκου, αντιστάσεις αεραγωγών, διατασιμότητα, στατικοί και δυναμικοί όγκοι, υπολειπόμενος όγκος αέρα, οξυμετρία.
- ▶ **Ωτορινολαρυγγολογικός έλεγχος:** έλεγχος με φορητά συστήματα, ωτοακουστικές εκπομπές, ακοόγραμμα, τυμπανόγραμμα, εύκαμπτη ενδοσκόπηση.
- ▶ **Ψυχολογική Υποστήριξη:** επαγγελματικός προσανατολισμός, διάγνωση μαθησιακών δυσκολιών, αναπτυξιακών και ψυχικών διαταραχών, διαταραχών προσωπικότητας, σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, εξαρτήσεις, σχολικός εκφοβισμός.
- ▶ **Έλεγχος από Γενικό Χειρουργό:** χειρουργική αντικειμενική εξέταση, χειρουργική εκτίμηση θυρεοειδούς και μαστού, έλεγχος κισών κάτω άκρων.
- ▶ **Διατροφικός έλεγχος:** αξιολόγηση διατροφικής πρόσληψης και φυσικής δραστηριότητας, σωματικού βάρους, ύψους, περιφέρειας μέσης, ΔΜΣ, ανάλυση σύστασης σώματος, αναγνώριση υποθρεψίας / παχυσαρκίας.
- ▶ **Έλεγχος από Επισκέπτη υγείας:** δράσεις πρόληψης και αγωγής υγείας (προληπτικές εξετάσεις μαθητών, έλεγχος εμβολιαστικής κάλυψης, έλεγχος ρύθμισης διαβητικών ασθενών και επανεκπαίδευση σε θέματα ρύθμισης του σακχάρου, ενημερωτικές ομιλίες).
- ▶ **Νοσηλεύτης:** διενέργεια ηλεκτροκαρδιογραφημάτων, νοσηλευτικές πράξεις.
- ▶ **Τεχνολόγος Ιατρικών Μηχανημάτων:** υλοποίηση ακτινογραφιών, μετρήσεων Οστικής Πυκνότητας, μαστογραφιών.

- ▶ **Πληροφορική και Βιοϊατρική Τεχνολογία:** σωστή λειτουργία Ηλεκτρονικού Ιατρικού Φακέλου.
- ▶ **Γραμματειακή υποστήριξη:** διεκπεραίωση ραντεβού.

4.β Εγκαίνια Κινητών Ιατρικών Μονάδων

Την **Πέμπτη 09 Ιανουαρίου 2014**, πραγματοποιήθηκαν στην Πολυκλινική Ολυμπιακού Χωριού τα εγκαίνια των δύο υπερσύγχρονων Κινητών Ιατρικών Μονάδων και ένας Μαγνητικός Τομογράφος από την Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας (ΑΕΜΥ Α.Ε.), σηματοδοτώντας την έναρξη του Εθνικού Προγράμματος Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας σε νησιωτικές, ακριτικές και παραμεθόριες περιοχές της Ελλάδας. Τα εγκαίνια τελέστηκαν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κ. Κάρολο Παπούλια. Στην εκδήλωση παρέστη και ο τ.Υπουργός Υγείας, κ. Άδωνις Γεωργιάδης.

4.γ Στάδια υλοποίησης του Προγράμματος

Ενημέρωση της εκάστοτε κοινότητας

Πριν από κάθε αποστολή θα πραγματοποιείται επικοινωνία με τους τοπικούς παράγοντες και τα Αγροτικά Ιατρεία, για την ενημέρωση της διεξαγωγής του προγράμματος στον υπό διερεύνηση πληθυσμό. Επιπλέον αποστέλλονται επιστολές στους γονείς των υπό εξέταση μαθητών και ζητείται η έγγραφη συγκατάθεσή τους, που θα επιτρέπει την συμμετοχή των παιδιών τους στο πρόγραμμα καθώς επίσης περιλαμβάνει και κάποιες σύντομες ερωτήσεις που αφορούν το ιστορικό των παιδιών.

Εγκατάσταση Τηλεφωνικού Κέντρου - Γραμματείας

Αμέσως μετά την επιστροφή από τις αποστολές, γίνονται οι απαραίτητες συνεννοήσεις με το προσωπικό του επόμενου προορισμού και τους τοπικούς παράγοντες ώστε να ενημερωθούν οι κάτοικοι για τον τρόπο που μπορούν να δηλώσουν τα ραντεβού τους. Για την εύρυθμη διεξαγωγή του προγράμματος και για την ελαχιστοποίηση της αναμονής των ατόμων, στήνεται η Γραμματεία στην Πολυκλινική Ολυμπιακού Χωριού προκειμένου να τηλεφωνούν για να δηλώσουν τα ραντεβού που επιθυμούν με σκοπό την καταχώρησή τους εκ των προτέρων.

Πριν από κάθε ταξίδι, μεταβαίνουν στα νησιά ο Ηλεκτρολόγος, προκειμένου να ελέγχει την ηλεκτρολογική εγκατάσταση του Κέντρου Υγείας ώστε να υπάρχει υποδομή για την εύρυθμη λειτουργία των Μονάδων και ένα άτομο υπεύθυνο για την εύρεση διαμονής και διατροφής της Ομάδας.

Δημιουργία Ηλεκτρονικού Ιατρικού Φακέλου (Η.Ι.Φ.)

Για την εύρυθμη διεξαγωγή του προγράμματος, οι ασθενείς έκλειναν ραντεβού στη γραμματεία η οποία δημιουργούσε Ηλεκτρονικό Ιατρικό Φάκελο (Η.Ι.Φ.) ανά ασθενή για την καταγραφή του ιστορικού και των ευρημάτων των εξετάσεων, με σκοπό την παρακολούθηση και ενημέρωσή του σχετικά με την κατάσταση της υγείας του και για την εξαγωγή στατιστικών δεδομένων αξιολόγησης της παρέμβασης. Τα στοιχεία αυτά είναι προσβάσιμα στους συμμετέχοντες ιατρούς του Προγράμματος. Η διαχείριση των δεδομένων που αφορούν στον ηλεκτρονικό ιατρικό φάκελο γίνεται σύμφωνα με το πρωτόκολλο ISO 27001:2007- Ασφάλεια Διακινούμενης Πληροφορίας, που εφαρμόζει η Πολυκλινική.

Μετακίνηση της Ομάδας Υγείας και των δύο Κινητών Ιατρικών Μονάδων

Η Ομάδα Υγείας των κινητών μονάδων αποτελείται από τις κάτωθι ειδικότητες:

Ακτινολόγος, Γενικός Ιατρός, Γενικός Χειρουργός, Γυναικολόγος, Καρδιολόγος, Ορθοπαιδικός, Οφθαλμίατρος, Οδοντίατρος, Παιδίατρος, Ορθοπαιδικός-Εκπαιδευτρια Α' βοηθειών, Ωτορινολαρυγγολόγος, Νευρολόγος, Ψυχολόγος, Διαιτολόγος, Επισκέπτρια Υγείας, Νοσηλεύτρια, Χειριστές Ακτινολογικών Μηχανημάτων και οδηγοί φορτηγού, Γραμματείς, Πληροφορική, Μηχανολόγος, Ηλεκτρολόγος, Media.

Ενημερωτικές ομιλίες

Στο πλαίσιο της εφαρμογής δράσεων πρόληψης και αγωγής υγείας, πραγματοποιούνται ενημερωτικές ομιλίες στον σχολικό και γενικό πληθυσμό για μείζονα θέματα υγείας από τη Διαιτολόγο, τις Επισκέπτριες Υγείας, την Ψυχολόγο, με θέματα όπως: "Υγιεινή Διατροφή και τρόπος ζωής", "Αποφασίζω να μην καπνίζω", "Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση", "Επαγγελματικός Προσανατολισμός", "Η Εφηβεία", "Πρόληψη Ψυχικών Διαταραχών", "Η παιδική ηλικία".

Μαθήματα Α' Βοηθειών

Υλοποιούνται μαθήματα Α' Βοηθειών σε στρατιωτικούς, λιμενικούς, εκπαιδευτικούς και πολίτες των νησιών. Διανέμονται ερωτηματολόγια πριν τα μαθήματα προκειμένου να αξιολογηθούν οι γνώσεις των συμμετεχόντων, καθώς και ερωτηματολόγια μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων για να αξιολογηθεί η κατανόησή τους.

Εξετάσεις

Διεξάγονται επιπλέον, στους μαθητές των σχολείων των νησιών εξετάσεις όπως: οφθαλμολογικός έλεγχος από την Επισκέπτρια Υγείας, σωματομετρήσεις, λιπομετρήσεις, μετρήσεις οστικής πυκνότητας και διατροφική αξιολόγηση από τη Διαιτολόγο.

Έντυπο ενημερωτικό υλικό

Διανέμεται έντυπο ενημερωτικό υλικό σχετικά με την πρόληψη των υπό διερεύνηση νοσημάτων, καθώς και έντυπο υλικό “Παίζω & Μαθαίνω να τρώω σωστά με τον Κάπτεν Υγεία & τη Νόστιμη Συμμαχία” και κάρτες “Μασαθώνιος Γνώσης” σε όλα τα παιδιά του δημοτικού από το “Πρόγραμμα Σίτισης και Προώθησης Υγιεινής Διατροφής” που πραγματοποιείται με δωρεά του Ιδρύματος “Σταύρος Νιάρχος”.

Ερωτηματολόγια ικανοποίησης χρηστών

Κατά τη διάρκεια της παραμονής της Ομάδας Υγείας και των Κινητών Ιατρικών Μονάδων στα νησιά, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος περίπου στο 10% των ασθενών μέσω ερωτηματολογίων ικανοποίησης. Όσον αφορά τη συμπεριφορά του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού ομάδας υγείας, την επιστημονική επάρκεια του προσωπικού, την εξυπηρέτηση της Γραμματείας, την ενημέρωση για την κατάσταση της υγείας τους, την επάρκεια των διαθέσιμων ιατρικών ειδικοτήτων, την τήρηση του ιατρικού απορρήτου, την επιστημονική επάρκεια του προσωπικού, καθώς και τη συνολική αντιμετώπιση της Ομάδας Υγείας.

Λήξη του προγράμματος και επιστροφή της Ομάδας Υγείας και των Κινητών Ιατρικών Μονάδων

Μετά το πέρας της κάθε αποστολής, η Ομάδα Υγείας καθώς και οι Κινητές Ιατρικές Μονάδες επιστρέφουν στην Αθήνα. Μέχρι το επόμενο ταξίδι που προγραμματίζεται, οι Μονάδες και ο εξοπλισμός βρίσκονται στην Πολυκλινική Ολυμπιακού Χωριού και στο Κέντρο Υγείας, Αποκατάστασης - Αποθεραπείας Κερατέας διαθέσιμος προς χρήση για την κάλυψη των υγειονομικών αναγκών της περιοχής ευθύνης της κάθε δομής καθώς και σε κέντρα αστέγων ή όπου αλλού κριθεί αναγκαία η παρουσία τους.

Αναφορά δράσης

Πριν και μετά από κάθε αποστολή πραγματοποιείται εκτενής αναφορά προς το Ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος» των ευρημάτων όλου του πληθυσμού παρακολούθησης και ξεχωριστά τα στοιχεία όσων χρήζουν περαιτέρω φροντίδας υγείας (με διαφύλαξη των προσωπικών δεδομένων όλων των εξεταζομένων).

